

Autoritet i značenje proroka

“Uistinu je živa i djelotvorna riječ Božja. Ona je oštrija od svakoga dvosjeklog mača i prodire do rastavljanja duše i duha, zglobova i moždine, i može suditi nakane i misli srca.” (Hebrejima 4,12)

Biblijski tekstovi: Izlazak 4,10-16; Luka 8,22-25; Ivan 3,1-10; Djela 16,25-34; 1. Korinćanima 5,1-5; Luka 7,28.

Dana 9. studenoga 1989., izjava Güntera Schabowskog dana uživo na televiziji u komunističkoj Istočnoj Njemačkoj pokrenula je pad Berlin-skog zida. Govoreći kao glasnogovornik Istočne Njemačke, Schabowski je dao pogrešnu izjavu u televizijskom prijenosu tiskovne konferencije. Umjesto da najavi da bi stanovnicima Istočne Njemačke *mogao* biti dopušten posjet Zapadnoj Europi nakon dugog i teškog procesa dobivanja odgovarajućih viza, on je jednostavno rekao da će im *biti* dopušteno da posjećuju Zapadnu Europu. Jedan novinar je pitao kada će ta promjena politike stupiti na snagu, na što je Schabowski odgovorio: “Koliko mi je poznato, to stupa na snagu... odmah, bez odgađanja.” U roku od nekoliko minuta kolone ljudi su krenule prema graničnim kontrolnim punktovima, zahtijevajući da budu propušteni kao što je vlada najavila.

Ljudima se često daje punomoć da govore u ime neke kompanije, pa čak i države. Ali što je s onima koji govore u Božje ime? Ovog ćemo tjedna istražiti kakav autoritet, ili koju vrstu punomoć posjeduju biblijski proroci, i kakav autoritet imaju, ako ga uopće imaju, proroci koji nisu napisali nijednu biblijsku knjigu, kao što su bili prorok Natan, Ivan Krstitelj, a svakako i Ellen G. White.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 675—685.

PREDSTAVLJANJE BOŽJEG AUTORITETA

Prije nego što biste nekoj osobi dopustili da govori u vaše ime, zar se ne biste potrudili da za to izaberete nekoga kome vjerujete? Bilo bi važno da ta osoba zna vaš stav i da ga vjerno prenese.

Pročitajte Izlazak 2,11-15; 3,1-3.10-13. Kako je vrijeme koje je proveo kao pastir pripremilo Mojsija da bude Božji glasnogovornik?

.....

.....

.....

Mojsije je četrdeset godina života proveo stječući najbolje obrazovanje koje je Egipat mogao ponuditi, ali ga to nije pripremilo da postane Božji glasnik. Sljedećih četrdeset godina morao je provesti kao pastir u pustinji, neometan od svijeta. Morao se u velikoj mjeri "odučiti" od onoga što je naučio kao kraljević. Da bi mogao surađivati u oslobađanju Izraela, Mojsije je morao upoznati Boga u čije će ime govoriti.

Pročitajte Izlazak 4,10-16. Što možemo naučiti iz tog razgovora između Boga i Mojsija o tome kako se proroci pozivaju i kakva je njihova uloga?

.....

.....

Od Mojsija se tražilo da igra ulogu Boga, dok je Aron preuzeo ulogu Mojsijevog glasnogovornika (Izlazak 4,16; vidi također Izlazak 7,1). Kao što je učinio s Mojsijem i Aronom, Bog pomaže i ostalim svojim prorocima da na najbolji način prenesu poruke koje im On daje.

Mojsije je bio svjestan da je ranije pogriješio. Sjećao se posljednjeg susreta sa svojim sunarodnjacima, Izraelcima, kada je njegov autoritet bio doveden u pitanje (Izlazak 2,14). Bog je razumio Mojsijevu zabrinutost i strpljivo se odnosio prema njegovim strahovima. Svaka osnova za izgovor bila je uklonjena, ali Mojsije se i dalje opirao pozivu. Njegovi strahovi prerasli su u nevjerovanje. Svojim oklijevanjem dovodio je u pitanje Božju namjeru da ga upotrijebi. Tek tada je Bog izdao bespogovornu zapovijed da bi pokrenuo tog nevoljnog proroka (Izlazak 3,14-17).

Vi možda niste prorok, ali za što vas je Bog pozvao da činite za Njega u svojem životu? Kako se na najbolji način možete pripremiti za taj poziv?

ISUSOV AUTORITET

Na čemu se temeljio Isusov autoritet? Koji je bio dokaz tog autoriteta? Vidi Matej 21,23-27; Ivan 17,2.

.....

.....

Dok je poučavao, Isusu su prišli svećenici i zahtijevali da im kaže tko Ga je opunomoćio da vrši tu službu. Na kraju krajeva, Isus nije završio nijednu školu niti je prošao poduku u tradicionalnim rabinskim školama. Ali umjesto da odgovori na njihova pitanja, Isus im je ukazao na put do odgovora, postavljajući svojim ispitivačima pitanje o nesumnjivom autoritetu koji je posjedovao Ivan Krstitelj. Odbijajući odgovoriti, oni su nijekali Božju silu koja je obilježavala Ivanovu službu i odbacili autoritet Isusa koji je, kao i Ivan, bio poslan od Boga.

Što nam sljedeći redci govore o Isusovom autoritetu: Matej 7,28.29; Marko 1,21-27; Luka 8,22-25; 9,1; Ivan 5,25-27; 7,38?

.....

.....

Sva vlast pripada Isusu kao Stvoritelju (Ivan 1,3) i Spasitelju ljudi (Rimljanima 3,24). On je Božja Riječ. Božanski autoritet koji je Isus posjedovao tijekom svojeg života i službe na Zemlji nitko nije mogao oponašati niti samostalno izgraditi. Isusova učenja izazivala su divljenje kod Njegovih slušatelja jer ih je učio s autoritetom nekoga tko posjeduje vlast (Matej 7,29).

Sva evanđelja izvještavaju o Isusovom natprirodnom proročkom autoritetu. Isus je opraštao grijeha (Marko 2,10.11), istjerivao demone (Marko 3,15) i znao je što ljudi misle (Ivan 2,24.25). Podizao je mrtve i nudio vječni život (Ivan 10,28). Dok je bio na Zemlji kao naš Otkupitelj, Isus je pokazivao autoritet koji Mu je Bog Otac dao (Ivan 17,2), oslanjao se na Oca i surađivao s Ocem (Ivan 5,19) sve vrijeme, često se pozivajući na Sveto pismo, koje, kako je tvrdio, svjedoči o Njemu. Isus je posjedovao apsolutni autoritet i mogao je prenijeti taj autoritet na svoje učenike (Marko 6,7). Njegovo svjedočanstvo kao Božje Riječi dolazilo je i do proroka preko kojih je govorio (Otkrivenje 19,10).

I bez obzira na sve dokaze koje je Isus pružio, neki ljudi su Ga ipak odbacili. Kako da i mi sami ne padnemo u istu zamku nevjerovanja, s obzirom na sve razloge koji su nam dati da bismo vjerovali?

AUTORITET BIBLIJE

Biblija je proizvod nadahnutog, proročkog otkrivenja od Boga. Ona odgovara na velika životna pitanja i jedinstveno je sredstvo putem kojeg Bog otkriva sebe ljudskom rodu. Preko Svetog pisma učimo o smislu ljudskog postojanja, o Božjem karakteru, o Njegovoj volji i namjeri za naš život. Biblija je vrhovno mjerilo istine, autoritet u skladu s kojim trebamo donositi sve životne odluke. Ona je temelj kršćanskog pogleda na svijet i osnova cjelokupne otkrivene istine. Ona je kršćansko pravilo vjere i života.

Božju riječ možemo prihvatiti ili odbaciti, a da bismo je odbacili, uopće ne moramo ići do takvih krajnosti da spaljujemo Bibliju, kao što je učinio kralj Jojakim (vidi Jeremija 36,22-27). Zanemarivanje Biblije, čak i ako tvrdimo da vjerujemo u nju, može biti podjednako problematično. S druge strane, kada otkrijemo i prihvatimo Božju riječ, možemo, poput kralja Jošije, biti njome preobraženi i voditi druge k Bogu (vidi 2. o kraljevima 22,10-13).

Danas ljudi često pristupaju Svetom pismu s podsmijehom ili tako što u njemu traže nedostatke. Neki smatraju da je Biblija u raskoraku sa suvremenim običajima (što ona uglavnom i jest, a i treba biti). Mnogi je ismijavaju zato što proturječi "znanstvenim" ili kulturnim kretanjima.

U kršćanstvu se Biblija često koristi samo da bi podržala određeni teološki stav umjesto kao sredstvo za osobni duhovni rast i obnovu. Drugi opet tumače Bibliju na način da joj se osporava bilo kakav povijesni ili praktični autoritet u našem svakodnevnom životu.

Jedan od najlakših i možda najčešćih načina odbacivanja autoriteta Biblije njezino je zanemarivanje, a zatim i primjena Svetog pisma u našem životu.

Kakav je utjecaj izgovorena Božja riječ imala u sljedećim situacijama: Jeremija 38,1-4; Ivan 3,1-10; Djela 16,25-34?

.....

.....

U stara vremena materijal za pisanje bio je teško dostupan i skup. Štoviše, mnogi nisu znali čitati, tako da je Božja riječ izgovorena preko Njegovih proroka bila nužna i bitna. Pod utjecajem Duha Svetoga, Božja riječ, bilo izgovorena ili pisana, može prodrijeti u srce, otkriti grijeh i donijeti obnovu. Božja riječ poziva nas na pokajanje i poslušnost (Djela 5,29; vidi također Hebrejima 4,12). I to je često razlog što je mnogi, od kojih bi se očekivalo da postupe pametnije, odbacuju, jer im se ne dopadaju njezini zahtjevi za njihov život.

AUTORITET ORGANIZACIJE

U Hošei 12,13 jasno stoji: "Al' po Proroku izvede Jahve Izraela iz Egipta, i po Proroku on ga je čuvao." Zaštita i vođenje Božjeg naroda bili su sastavni i bitni dio službe biblijskih proroka.

Ako čitamo tekstove kao što su Suci 4,4-8; 2. Ljetopisa 20,14-17; Izlazak 12,1-3 i Ponovljeni zakon 1,9-16, možemo vidjeti da su proroci imali ključnu ulogu u otkrivanju Božje strategije vodstva za Njegov narod. U vremenima ratova i kriza, Bog je preko proroka pružao usmjerenje, ohrabrenje i nadu svojem narodu i njegovim vođama, kao što je to činio preko Jahazuela i Debore. Proroci su također davali smjernice u vezi s blagdanima i bogoslužjem (Izlazak 12,1-3). U drugim prigodama Bog je govorio prorocima o upravljanju narodom. Ukratko, nijedno područje života Izraelaca nije bilo izvan djelokruga Božjeg vodstva i usmjerenja preko Njegovih izabranih glasnika.

U kojim je posebnim područjima proročki dar doprinio organizaciji i vođenju rane kršćanske Crkve? Djela 6,1-7; 1. Korinćanima 5,1-5; 7,10-16; Titu 1,5.

.....

.....

.....

Zamislite da osnivate novu organizaciju bez pravilnika i vidljivog vođe. Ta organizacija sigurno bi zapala u ozbiljne teškoće. U izvjesnom smislu, takva je bila situacija u ranoj kršćanskoj Crkvi. Isus je uzašao na Nebo i nije više bio sa svojim učenicima. A od Njega su dobili jasan nalog: "Idite po svem svijetu i propovijedajte." (Marko 16,15) Premda je dvanaest apostola bilo izabrano, nije postojala jasna organizacijska struktura koja bi im pomogla da počnu.

Rana Crkva suočila se s mnogim izazovima kao što su organizacija, pokretanje misije i potreba za prepoznavanjem i osudom krivovjerja i nemorala među njima. Proročki dar koji je djelovao u ranoj Crkvi odigrao je u pravom smislu ključnu ulogu u njezinom očuvanju i zaštiti (Djela 13,1.2). Zapravo je teško i zamisliti kako bi rana Crkva uopće bila osnovana bez proročkog dara koji je pomogao da se ona organizira i krene u misiju.

Neki su ljudi dosta skeptični prema "organiziranoj religiji". Međutim, kakvi god izazovi bili, koje su prednosti pripadnosti organiziranoj crkvenoj strukturi? Što možete pružiti, a što dobiti zahvaljujući tome što ste dio nečega mnogo većeg od vas samih?

KANONSKI I NEKANONSKI PROROCI

Pročitajte 1. Ljetopisa 29,29; 2. Ljetopisa 9,29. Što primjećujete u vezi s nekim prorocima spomenutim u ta dva retka?

.....

.....

Bilo je mnogo pojedinaca poput Natana, Gada, Ahije i Adona koji su bili priznati proroci, ali čije knjige nisu postale dio Biblije.

Pročitajte 1. o kraljevima 11,29-39; Luka 7,28. Čemu nas ti tekstovi uče kada je riječ o autoritetu nekanonskih proroka?

.....

.....

Premda ne znamo zašto je Bog dopustio da poruke nekih proroka budu uključene u Bibliju, dok su druge izostavljene, znamo da su i nekanonski proroci, čija djela nisu dio Svetog pisma, bili podjednako nadahnuti od Boga. Biblija uči da će duhovni darovi, uključujući i dar proroštva, postojati do kraja vremena. Biblija također pretkazuje da će biti poslijebiblijskih nekanonskih proroka "da pripreme svete za djelo službe, za izgradnju Kristova Tijela, dok svi zajedno ne dođemo k jedinstvu u vjeri" (Efežanima 4,12.13), i da će se oni pojaviti "prije nego dođe dan Gospodnji, velik i strašan" (Joel 2,31 — Varaždinska Biblija).

Nakon što je David počinio preljub i ubojstvo, Bog je poslao proroka Natana da se suoči s njim (2. Samuelova 12,7-14). Premda Natan nije napisao nijednu biblijsku knjigu, David nije doveo u pitanje njegov autoritet jer se autoritet prorokovih spisa zasniva na njegovom nadahnuću, a ne na tome je li uključen u biblijski kanon. Bez obzira na to, svi pravi nekanonski proroci, pogotovo proroci iz poslijebiblijskog razdoblja — i posebno jedna suvremena proročica kao što je Ellen G. White — smatrali su sebe podređenim biblijskom autoritetu. Njihove poruke moraju biti provjeravane na osnovi Biblije. One ne zamjenjuju Bibliju kao izvor vjere i doktrine.

Ellen G. White je pisala: "Gospodin želi da proučavate Bibliju. On nije dao nikakvo dodatno svjetlo koje bi zamijenilo Njegovu Riječ. To svjetlo treba dovesti zbunjeni um do Njegove Riječi koja, kada se 'pojede' i 'probavi', postaje krvotok duše." (*Selected Messages*, sv. 3, str. 29) Koliko se mi kao crkva držimo tih njezinih riječi?

GOVORITI S AUTORITETOM

Proroci nam se obraćaju s autoritetom i njihove poruke su važne jer ih je Bog izabrao za svoje glasnike. Ima kanonskih proroka (čiji su spisi postali dio Biblije), nekanonskih proroka (koji nisu napisali nijednu knjigu u sastavu Biblije) i poslijebiblijskih nekanonskih proroka (koji su se pojavili nakon novozavjetnog vremena). Svi su oni bili podjednako nadahnuti i njihove su poruke nosile pečat božanskog autoriteta.

Ellen G. White pripada skupini poslijebiblijskih, nekanonskih proroka. Ipak, adventisti sedmoga dana ne smatraju njezine spise dodatkom Bibliji, niti jednakim njoj. Bez obzira na to, njezini su spisi značajni i govore s autoritetom, što je i ona sama tvrdila: "U pismima koja pišem, u svjedočanstvima koja iznosim, ja iznosim pred vas ono što mi je Gospodin pokazao. Ne pišem nijedan novinski članak da bih izrazila samo svoje mišljenje. Sve to je Bog otkrio preda mnoom u viđenju — to su dragocjene zrake svjetla koje svijetle s prijestolja." (*Selected Messages*, sv. 1, str. 29)

U skladu s Biblijom, Ellen G. White ukazuje na stvarnost grijeha i našu potrebu za Isusom, jedinom nadom u vječni život koji se milošću daje svima koji ga vjerom potraže, što je još jedna tema koja prevladava u njezinim porukama.

A u njezinim porukama (ili, bolje rečeno, Božjim porukama danim preko nje) vidimo sukob između dobra i zla počevši od pada Lucifera na Nebu pa sve do svršetka vremena, kada će grijeh i zlo, zajedno sa Sotonom i njegovim palim anđelima, zauvijek biti iskorijenjeni. Spisi Ellen G. White pružaju uvid u biblijska načela u kontekstu posljednjeg vremena. Ona govori, na primjer, o opasnosti spajanja crkve i države i o važnosti vjerske slobode; upozorava na urušavanje morala; uzdiže Božji zakon i naglašava njegovo značenje; i premda naše razumijevanje, na primjer, "žiga Zvijeri" svakako nije zasnovano na njezinim spisima, njezine riječi pružaju nam predivan uvid u završne događaje.

Ona također naglašava praktičnu primjenu kršćanskih načela u životu. Njezine poruke o duhovnosti, zdravlju, odgoju, obiteljskim odnosima, roditeljstvu, moralu i koječemu drugom pomogle su mnogima da promijene način života i tako iskuse boljitak na više razina.

Spisi Ellen G. White ne nalaze se u Bibliji, ali Bog je nju upotrijebio da usmjerava vjernike koji žive u posljednjim danima zemaljske povijesti. Njezini su spisi još uvijek značajni i progovaraju s proročkim autoritetom.

Da biste saznali više, posjetite internetsku stranicu: <https://whiteestate.org/absg/10>.